

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Virovitica

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

TURISTIČKA ZAJEDNICA
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Virovitica, travanj 2014.

S A D R Ž A J

stranica

I.	PODACI O TURISTIČKOJ ZAJEDNICI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	3
	Programi i projekti	7
II.	REVIZIJA ZA 2012.	9
	Ciljevi i područja revizije	9
	Metode i postupci revizije	9
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2009.	9
	Nalaz za 2012.	12
III.	OCJENA EFIKASNOSTI TURISTIČKE ZAJEDNICE U PROVOĐENJU ZADAĆA UTVRĐENIH PROPISIMA I PROGRAMOM RADA	18
IV.	MIŠLJENJE	19

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Virovitica

KLASA: 041-01/13-06/86
URBROJ: 613-12-14-6

Virovitica, 07. travnja 2014.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
TURISTIČKE ZAJEDNICE VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE, VIROVITICA
ZA 2012.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni finansijski izvještaji i poslovanje Turističke zajednice Virovitičko-podravske županije, Virovitica (dalje u tekstu: Turistička zajednica) za 2012.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni od 1. listopada 2013. do 07. travnja 2014.

I. PODACI O TURISTIČKOJ ZAJEDNICI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug rada turističkih zajednica je utvrđen odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (Narodne novine 152/08), Zakona o članarinama u turističkim zajednicama (Narodne novine 152/08 i 88/10), Zakona o boravišnoj pristojbi (Narodne novine 152/08, 59/09, 97/13 i 158/13), te drugim provedbenim propisima. Turistička zajednica je pravna osoba osnovana radi promicanja i unaprjeđenja turizma i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezану s turizmom. Osnovana je 1995., te je upisana u Upisnik turističkih zajednica i Registrar neprofitnih organizacija. Članice Turističke zajednice su turističke zajednice gradova Virovitice, Slatine i Orahovice, te općina Pitomača i Čačinci. Za ostvarivanje svojih ciljeva i zadaća Turistička zajednica se financira iz članarina, boravišne pristojbe, prihoda iz proračuna Virovitičko-podravske županije (dalje u tekstu: Županija) i državnog proračuna, te donacijama pravnih i fizičkih osoba. Sjedište je u Virovitici, Augusta Šenoe 1.

Statut Turističke zajednice je donijela skupština Turističke zajednice, uz prethodnu suglasnost ministra turizma, u prosincu 2010., u skladu sa zakonskim odredbama. Prema odredbama Statuta zadaće Turističke zajednice su promoviranje turističkih odredišta na razini Županije samostalno i putem udruženog oglašavanja, sudjelovanje i provođenje programa i akcija Hrvatske turističke zajednice od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu, te podizanje razine kvalitete turističke ponude Hrvatske, surađivanje s regionalnim turističkim organizacijama drugih zemalja, upravljanje javnom turističkom infrastrukturom danom na upravljanje od Županije, sudjelovanje u definiranju ciljeva i politike razvoja turizma na nivou Županije u vezi s politikom planiranja razvoja turizma na nacionalnom nivou, izrada strategije razvoja turizma i obogaćivanje ukupne turističke ponude Županije i kreiranje novih proizvoda turističke regije, a posebno u selektivnim oblicima turizma, pružanje stručne i druge pomoći turističkim zajednicama općina ili gradova važnim za njihovo djelovanje i razvoj, te poticanje i pomaganje razvoja turizma na područjima koja nisu turistički razvijena, koordinacija djelovanja i nadzor nad izvršavanjem ciljeva i zadaća turističkih zajednica općina i gradova, prikupljanje, te tjedna i mjesecna obrada podataka o turističkom prometu i drugih podataka bitnih za praćenje izvršenja postavljenih ciljeva, obavljanje informativnih poslova u vezi s turističkom ponudom, izrada polugodišnjih i godišnjih izvještaja, analiza i ocjena ostvarenja programa rada i finansijskog plana Turističke zajednice, ustrojavanje jedinstvenog turističkog informacijskog sustava prijave i odjave turista i statistička obrada prema turističkim zajednicama gradova i općina i Hrvatskoj turističkoj zajednici, te obavljanje drugih poslova propisanih zakonom, drugim propisima i Statutom.

Tijela Turističke zajednice su skupština, turističko vijeće, nadzorni odbor i predsjednik. Skupštinu čine svi članovi Turističke zajednice i najviše je tijelo upravljanja. U skupštinu, svaki član Turističke zajednice, bira po tri predstavnika, a članovi koji imaju više od 20,0 % prihoda imaju pravo na još jednog predstavnika. U skladu s navedenim, skupština ima 17 članova kojima je mandat četiri godine. Turističko vijeće je izvršno tijelo skupštine i ima deset članova i predsjednika. Osam članova turističkog vijeća bira skupština, a po jednog člana Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička komora. Predsjednik Turističke zajednice je župan Tomislav Tolušić koji je i predsjednik skupštine i turističkog vijeća. Nadzorni odbor ima tri člana od kojih dva bira skupština, a jednog člana turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice.

Radi obavljanja stručnih i administrativnih poslova je osnovan turistički ured. Turističku zajednicu predstavlja predsjednik Turističke zajednice, a zastupa direktorica turističkog ureda. Direktorica turističkog ureda je Martina Jakelić. U odstutnosti direktorice, Turističku zajednicu zastupa pomoćnik direktorice Josip Mikolčić.

Koncem 2012. u turističkom uredu je bilo dvoje zaposlenih, direktorica i pomoćnik direktorice. Osim spomenutih, tijekom 2012. u turističkom uredu su bile dvije osobe na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa. Računovodstveno administrativni poslovi su obavljani na temelju mjesecnih ugovora o djelu.

Planiranje

Program rada i finansijski plan za 2012. je donijela skupština u prosincu 2011. i dostavljeni su Hrvatskoj turističkoj zajednici. Finansijskim planom za 2012. prihodi i rashodi su planirani u iznosu 1.024.100,00 kn. U prosincu 2012. su donesene izmjene finansijskog plana kojima su prihodi planirani u iznosu 1.353.425,00 kn, a rashodi u iznosu 1.152.964,00 kn. Prihodi su veći od rashoda za 200.461,00 kn ili 17,4 %. Izmjenama finansijskog plana prihodi su veći za 329.325,00 kn ili 32,2 %, a rashodi za 128.864,00 kn ili 12,6 % od iskazanih u planu.

Unutar planiranih prihoda vrijednosno najznačajniji su prihodi iz proračuna Županije u iznosu 577.607,00 kn ili 42,7 %. Značajni su prihodi iz proračuna Hrvatske turističke zajednice koji su planirani u iznosu 252.222,00 kn ili 18,6 %. Prihodi od turističke članarine su planirani u iznosu 110.000,00 kn, boravišne pristojbe u iznosu 22.000,00 kn, donacije iz proračuna Ministarstva turizma u iznosu 30.000,00 kn, te drugi prihodi u iznosu 6.210,00 kn. Unutar prihoda je planirana uporaba dijela viška prihoda u iznosu 355.386,00 kn.

U finansijskom planu su sredstva za izvršavanje planiranih zadataka iz programa rada (funkcionalni marketing) planirana po aktivnostima (zadacima) u iznosu 703.688,00 kn (61,0 % ukupno planiranih rashoda), od toga se na unaprjeđenje turističkog proizvoda odnosi 503.121,00 kn, prodaju, promociju i distribuciju 183.262,00 kn, interni marketing 9.805,00 kn, te druge zadaće 7.500,00 kn. Za rad turističkog ureda (administrativni marketing) su planirani rashodi u iznosu 449.276,00 kn (39,0 % ukupno planiranih rashoda), od toga se na rashode za zaposlene odnosi 321.019,00 kn, te na druge rashode za poslovanje turističkog ureda 128.257,00 kn.

Finansijski izvještaji

Turistička zajednica vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izvještaje prema računovodstvu neprofitnih organizacija. Sastavljeni su propisani finansijski izvještaji i dostavljeni su Državnom uredu za reviziju u propisanom roku.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 939.087,00 kn, što je za 250.278,00 kn ili 21,1 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 414.338,00 kn ili 30,6 %.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi od članarina	133.225,00	107.162,00	80,4
2.	Prihodi od boravišne pristojbe	31.143,00	22.578,00	72,5
3.	Prihodi od imovine	385,00	215,00	55,8
4.	Prihodi od donacija	1.011.213,00	803.222,00	79,4
4.1.	Prihodi od donacija iz proračuna	541.612,00	550.000,00	101,5
4.2.	Prihodi od donacija Hrvatske turističke zajednice	469.601,00	253.222,00	53,9
5.	Drugi prihodi	13.399,00	5.910,00	44,1
Ukupno		1.189.365,00	939.087,00	79,0

Vrijednosno značajniji su prihodi od donacija iz proračuna u iznosu 550.000,00 kn ili 58,6 %, te prihodi od donacija Hrvatske turističke zajednice u iznosu 253.222,00 kn ili 27,0 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi (članarina, boravišna pristojba, prihodi od imovine i drugi) su ostvareni u iznosu 135.865,00 kn ili 14,4 % ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu znatno su smanjeni prihodi od donacija Hrvatske turističke zajednice za 216.379,00 kn ili 46,1 %.

Prihodi od donacija iz proračuna se odnose na donacije iz proračuna Županije u iznosu 520.000,00 kn i Ministarstva turizma u iznosu 30.000,00 kn. Prihodima od donacija iz proračuna Županije su financirani rashodi za zaposlene i administrativni troškovi turističkog ureda u iznosu 462.393,00 kn, te je sufinanciran gospodarski sajam u iznosu 57.607,00 kn. Ministarstvo turizma je doniralo sredstva za sufinanciranje izrade aplikacije za mobilne telefone. Od Hrvatske turističke zajednice sredstva su dobivena za sufinanciranje raznih projekata u iznosu 113.000,00 kn (edukativne radionice, aplikacija za mobilne telefone, ažuriranje mrežne stranice, ekološko edukativne akcije na područjima na kojima nisu osnovane turističke zajednice, zamjena dotrajalih i oštećenih znakova turističke signalizacije), udruženog oglašavanja u iznosu 89.222,00 kn, te akcije Volim Hrvatsku u iznosu 51.000,00 kn.

Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 107.162,00 kn, što je 11,4 % ukupno ostvarenih prihoda. Članarine su zajednički prihod turističkih zajednica gradova i općina, županijskih turističkih zajednica i Hrvatske turističke zajednice u kojem Turistička zajednica ima udjel 10,0 %. Plaćaju ih poduzetnici, koji se bave ugostiteljskom, turističkom i s turizmom neposredno povezanim djelatnostima, u skladu s odredbama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama. Osnovica za obračun članarina za pravne i fizičke osobe je ukupan prihod, koji se iskazuje u računu dobiti i gubitka, a visina članarine ovisi o razredu turističkog mjesta gdje je sjedište ili poslovna jedinica osobe, skupini u koju je razvrstana djelatnost kojom se bavi, te o stopi na ukupni prihod utvrđenoj spomenutim Zakonom. Na području Županije je jedno naselje u razredu turističkog mjesta A, četiri naselja u razredu turističkog mjesta B, 11 naselja u razredu turističkog mjesta C, a sva druga naselja su razvrstana u turistički razred D. Naselje Virovitica, u kojemu je sjedište Turističke zajednice, razvrstano je u turistički razred B. Na području Županije ima 892 obveznika plaćanja turističke članarine. Poslove evidencije, obračuna i naplate članarine od pravnih i fizičkih osoba obavlja Porezna uprava uz naknadu.

Prihodi od boravišne pristojbe su ostvareni u iznosu 22.578,00 kn i manji su za 27,5 % u odnosu na prethodnu godinu. Na temelju odredbi Zakona o boravišnoj pristojbi i Uredbe o utvrđivanju visine boravišne pristojbe za 2012. (Narodne novine 119/11), visinu boravišne pristojbe, na prijedlog ministra turizma, utvrđuje Vlada Republike Hrvatske ovisno o kategoriji turističkog mjesta. Prikupljena sredstva boravišne pristojbe se raspoređuju turističkoj zajednici grada, županijskoj i Hrvatskoj turističkoj zajednici. Sredstva boravišne pristojbe se koriste namjenski za unaprjeđenje i promicanje turizma na području na kojemu su prikupljena. Turistička zajednica prati noćenje po turističkim zajednicama i drugim obveznicima na području Županije. Tijekom 2012. na području Turističke zajednice je ostvareno 16 244 noćenja, od čega 10 853 na području turističkih zajednica gradova i općina, te 5 391 noćenja na području gdje nisu osnovane turističke zajednice. Broj noćenja u 2012. je manji za 3 031 noćenje ili 15,7 % u odnosu na 2011.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 1.018.905,00 kn, što je za 246.649,00 kn ili 31,9 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 134.059,00 kn ili 11,6 %.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	268.389,00	294.624,00	109,8
2.	Materijalni rashodi	436.130,00	676.096,00	155,0
2.1.	Naknade troškova zaposlenima	25.451,00	24.705,00	97,1
2.2.	Naknade drugim osobama izvan radnog odnosa	35.074,00	12.776,00	36,4
2.3.	Rashodi za usluge	363.997,00	621.152,00	170,6
2.3.1.	Usluge promidžbe i informiranja	254.854,00	263.306,00	103,3
2.3.2.	Druge usluge	109.143,00	357.846,00	327,9
2.4.	Rashodi za materijal i energiju	0,00	5.583,00	-
2.5.	Drugi materijalni rashodi	11.608,00	11.880,00	102,3
3.	Rashodi amortizacije	55.500,00	40.603,00	73,2
4.	Financijski rashodi	3.237,00	3.832,00	118,4
5.	Donacije	9.000,00	3.750,00	41,7
Ukupno		772.256,00	1.018.905,00	131,9
Višak prihoda		417.109,00	0,00	-
Manjak prihoda		0,00	79.818,00	-

Manjak prihoda nad rashodima za 2012. iznosi 79.818,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 516.521,00 kn (od toga 417.109,00 kn u 2011.), te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 436.703,00 kn.

Vrijednosno značajniji su rashodi za druge usluge u iznosu 357.846,00 kn ili 35,1 %, rashodi za zaposlene u iznosu 294.624,00 kn ili 28,9 %, te rashodi za usluge promidžbe i informiranja u iznosu 263.306,00 kn ili 25,9 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi (naknade troškova zaposlenima i drugim osobama izvan radnog odnosa, rashodi za materijal i energiju, drugi materijalni rashodi, rashodi amortizacije, financijski rashodi, donacije) iznose 103.129,00 kn ili 10,1 % ukupno ostvarenih rashoda.

Značajnije povećanje u iznosu 248.703,00 kn ili 227,9 % u odnosu na prethodnu godinu se odnosi na rashode za druge usluge, koji su povećani zbog povećanja rashoda za tekuće i investicijsko održavanje, te rashoda za računalne usluge.

Rashodi za zaposlene u iznosu 294.624,00 kn se odnose na rashode za bruto plaće u iznosu 247.887,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 39.043,00 kn, te druge rashode za zaposlene u iznosu 7.694,00 kn. Plaće su obračunane i isplaćene direktorici i pomoćniku direktorice turističkog ureda u skladu s donesenim aktima.

Rashodi za usluge promidžbe i informiranja u iznosu 263.306,00 kn su ostvareni za provođenje akcije Volim Hrvatsku u iznosu 86.026,00 kn, sufinanciranje gospodarskog sajma u iznosu 81.907,00 kn, oglašavanje u medijima u iznosu 29.018,00 kn, nabavu suvenira i brošura u iznosu 27.139,00 kn, edukativne radionice, seminare i prezentacije u iznosu 26.337,00 kn, te prijenos sredstava turističkim zajednicama gradova u iznosu 12.879,00 kn.

Rashodi za druge usluge u iznosu 357.846,00 kn su ostvareni za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 128.509,00 kn, računalne usluge u iznosu 109.262,00 kn, komunalne usluge u iznosu 55.043,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 41.864,00 kn, te druge nespomenute usluge u iznosu 23.168,00 kn (usluge pošte, telefona, zakupnine, grafičke usluge, javnobilježničke i odvjetničke usluge). Rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja se odnose na demontažu i ugradnju stolarije na zgradi u kojoj je smješten turistički ured u iznosu 100.000,00 kn, te održavanje okoliša navedene zgrade u iznosu 28.509,00 kn. Rashodi za računalne usluge se odnose na rashode za izradu aplikacije za mobilne telefone, održavanje mrežne stranice, organizaciju i vođenje edukativnih radionica, te izradu i zamjenu turističke signalizacije.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2012., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 469.024,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2012.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2012.	Stanje 31. prosinca 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinansijska imovina	161.136,00	252.682,00	156,8
2.	Finansijska imovina	370.999,00	216.342,00	58,3
2.1.	Novac u banci i blagajni	355.386,00	184.022,00	51,8
2.2.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	15.613,00	32.320,00	207,0
Ukupno imovina		532.135,00	469.024,00	88,1
3.	Obveze	15.613,00	32.320,00	207,0
4.	Vlastiti izvori	516.522,00	436.704,00	84,5
Ukupno obveze i vlastiti izvori		532.135,00	469.024,00	88,1

U odnosu na stanje početkom godine, vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je manja za 63.111,00 kn ili 11,9 %. Promjene u vrijednosti imovine se odnose na povećanje vrijednosti nefinancijske imovine u iznosu 91.546,00 kn ili 56,8 %, te smanjenje finansijske imovine u iznosu 154.657,00 kn ili 41,7 % u odnosu na stanje početkom godine.

Vrijednost nefinancijske imovine se odnosi na vrijednost projektne dokumentacije (hostel u Slatini) u iznosu 162.194,00 kn, uredski namještaj u iznosu 104.243,00 kn, turističku signalizaciju u iznosu 99.625,00 kn, računala i računalnu opremu u iznosu 47.902,00 kn, uređaje, strojeve i opremu za druge namjene u iznosu 42.261,00 kn, te ispravak vrijednosti u iznosu 203.543,00 kn.

Promjene u vrijednosti obveza i vlastitih izvora se odnose na povećanje obveza u iznosu 16.707,00 kn ili 107,0 %, te smanjenje vlastitih izvora u iznosu 79.818,00 kn ili 15,5 % u odnosu na stanje početkom godine. Obveze koncem 2012. se odnose na obveze za zaposlene. Smanjenje vlastitih izvora se odnosi na pokriće manjka prihoda tekuće godine iz viška prihoda prethodnih godina.

Programi i projekti

Za područje Županije je donesen strateški plan turizma za razdoblje od 2009. do 2019. (dalje u tekstu: strateški plan). Nadovezuje se na Razvojnu strategiju Županije za razdoblje od 2007. do 2014. i potiče ravnomerni razvoj ukupnog područja Županije, posebno ruralnih prostora. Strateški plan je uskladen s regionalnom i nacionalnom strategijom razvoja turizma. Svrha strateškog plana je učinkovitije korištenje i upravljanje turističkim potencijalom Županije u svrhu održivog razvoja turizma što znači poticanje malih privatnih inicijativa za razvoj turizma, razvoj poduzetništva u turizmu, organizaciju kulturnih manifestacija, očuvanje i obnovu kulturne baštine i razvoj novih turističkih atrakcija. U strateškom planu su analizirani turistički resursi, slabosti i rizici iz okruženja, te je definirana vizija, osnovni strateški ciljevi, prioritetna područja intervencije i dane su preporuke za unaprjeđenje turizma. Nadalje, utvrđeni su glavni činitelji provedbe, vremenski plan, te izvori financiranja.

U svrhu razvoja turizma u Županiji, planirano je poboljšanje postojećih turističkih lokacija, povećanje kapaciteta turističkih smještajnih objekata, tehničko usklađivanje ugostiteljskih usluga, razvoj osnovnih pravaca turističkih obilazaka Županije, poticanje stvaranja novih turističkih atrakcija i sadržaja, razvoj seoskog turizma na obiteljskim gospodarstvima i selektivnih oblika turizma, održivo korištenje prirodnih resursa, zaštita krajobrazne raznolikosti, horizontalno povezivanje svih sudionika turističkog sektora, razvoj ljudskih resursa i institucionalne podrške u turizmu, poticanje poduzetništva u turizmu, te promoviranje regije kao turističkog odredišta. U razdoblju od 2010. do 2012. turističkom signalizacijom su označene turističke lokacije na području Županije o kojima se informacije nude putem mrežne stranice i aplikacije za mobilne telefone, dodijeljena su bespovratna sredstva (na temelju provedenog natječaja u 2010.) za devet obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava za izgradnju smještajnih kapaciteta, razvijeni su selektivni oblici turizma (vjerski, lovni, ribolovni, rekreativski), kontinuirano se provode akcije za očuvanje kulturne i krajobrazne baštine (akcija Volim Hrvatsku, eko etno izložbe, smotre folklora, razne prigodne manifestacije), provedena je edukacija za turističke vodiče i voditelje putničkih agencija, osnovana je Visoka škola za menadžment u turizmu i dvije turističke zajednice općina, te se provode razne aktivnosti promidžbe i informiranja, sudjelovanja na sajmovima, izložbama, oglašavanja u medijima i tiskanja promidžbenih materijala.

Strateškim planom su utvrđeni nositelji (turističke zajednice, Agencija za regionalni razvoj Županije, jedinice lokalne samouprave i drugi) i rokovi provedbe po godinama. Strateški plan ne sadrži mjerljive pokazatelje za vrednovanje ostvarenja ciljeva i aktivnosti, ali je iz ostvarenja godišnjih programa rada Turističke zajednice vidljivo da je većina turističkih proizvoda i projekata utemeljena na smjernicama iz spomenutog strateškog plana. Izvješće o provedbi strateškog plana sastavlja Agencija za regionalni razvoj Županije.

Skupština Turističke zajednice je donosila godišnje programe rada (za 2010., 2011. i 2012.) i dostavljala ih Hrvatskoj turističkoj zajednici. Programom rada za 2012. su planirana sredstva u iznosu 1.024.100,00 kn, od toga je za funkcionalni marketing planirano 362.000,00 kn, a za administrativni marketing (rashodi za zaposlene i materijalni rashodi turističkog ureda) 662.100,00 kn. U prosincu 2012. skupština je donijela izmjene finansijskog plana kojim su za funkcionalni marketing planirana sredstva u iznosu 703.688,00 kn, a za administrativni marketing sredstva u iznosu 449.276,00 kn. Ciljevi u programu rada za 2012. su usklađeni s ciljevima iz strateškog plana Županije i regionalne strategije razvoja turizma.

Programom rada su planirane aktivnosti na razvoju novog i unaprjeđenju postojećeg turističkog proizvoda (obnova kulturne baštine, ekološko edukativna akcija Volim Hrvatsku, turistička signalizacija, manifestacije i priredbe) u iznosu 279.415,00 kn, povećanju kapaciteta turističkih smještajnih objekata (projektna dokumentacija za hostel) u iznosu 127.754,00 kn, razvoju ljudskih resursa i institucionalne podrške u turizmu (ekolovne radionice) u iznosu 9.500,00 kn, te promoviranju turističkih odredišta (sudjelovanje na sajmovima, udruženo oglašavanje u tiskanim i elektroničkim medijima, izrada i ažuriranje mrežne stranice, izrada aplikacije za mobilne telefone, tiskanje brošura i turističkih vodiča) u iznosu 287.019,00 kn.

Sastavljeno je izvješće o radu Turističke zajednice za 2012. s finansijskim izvješćem (dalje u tekstu: godišnje izvješće) koje je u veljači 2013. prihvatile skupština Turističke zajednice. U godišnjem izvješću je dan pregled aktivnosti Turističke zajednice iz kojega je vidljivo da su ostvareni ciljevi utvrđeni programom rada, a ostvarenje se prati opisno i finansijski. Za funkcionalni marketing je utrošeno 696.567,00 kn, što je za 7.121,00 kn manje od planiranoga. Za unaprjeđenje turističkog proizvoda (akcija Volim Hrvatsku, obnova i rekonstrukcija kulturne baštine, turistička signalizacija, manifestacije i priredbe) utrošena su sredstva u iznosu 283.369,00 kn, povećanje kapaciteta turističkih smještajnih objekata (projektna dokumentacija za hostel) 127.754,00 kn, razvoj ljudskih resursa i institucionalne podrške u turizmu (ekolovne radionice) 9.245,00 kn, te promociju turističkih odredišta (sudjelovanje na sajmovima, udruženo oglašavanje u tiskanim i elektroničkim medijima, izrada i ažuriranje mrežne stranice, izrada aplikacije za mobilne telefone, tiskanje brošura i turističkih vodiča) 276.199,00 kn. Za administrativni marketing su utrošena sredstva u iznosu 413.885,00 kn, što je za 35.391,00 kn ili 7,9 % manje od planiranoga.

II. REVIZIJA ZA 2012.

Ciljevi i područja revizije

Osnovni ciljevi su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i finansijsko računovodstveno posovanje
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno jesu li finansijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i finansijskim planom
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Posebni ciljevi su bili:

- ocijeniti efikasnost turističkih zajednica u promicanju i unaprjeđenju turizma Republike Hrvatske
- ocijeniti efikasnost suradnje turističkih zajednica s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave
- ocijeniti učinkovitost trošenja sredstava prikupljenih od boravišnih pristojbi, turističkih članarina ili iz proračuna, te drugih izvora.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa, te dokumentacija i informacije o poslovanju Turističke zajednice. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u finansijskim izvještajima s podacima iz ranijeg razdoblja, te s podacima utvrđenim u programu rada, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primjenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije su korišteni izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti i subjekt u cijelini. Obavljeni su razgovori s pomoćnikom direktorice u svrhu obrazloženja pojedinih poslovnih događaja.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2009.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju finansijskih izvještaja i poslovanja Turističke zajednice za 2009., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Turističkoj zajednici je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u dalnjem poslovanju.

Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, Državni ured za reviziju je predložio zasebno održavanje sjednica skupštine i turističkog vijeća, te donošenje akata, programa rada i finansijskih izvještaja na zasebnim sjednicama. Naložio je u finansijskom planu iskazivanje prihoda i rashoda prema računima iz računskog plana za neprofitne organizacije kako bi se moglo pratiti ostvarivanje prihoda i rashoda, iskazivanje podataka u finansijskim izvještajima na temelju podataka iz glavne knjige, u izvješću o radu iskazivanje rashoda u iznosima iskazanim u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima, te sastavljanje Bilješki uz finansijske izvještaje koje sadrže objašnjenja za nastale znatne promjene. Nadalje, naložio je u povjerenstvo za popis imovine i obveza imenovati osobe koje nisu ovlaštene za donošenje odluke o rezultatima popisa, popisom obuhvatiti svu imovinu i obveze, uskladiti knjigovodstveno stanje sa stvarnim stanjem, te sastavljeni izvještaj o popisu dostaviti zakonskom predstavniku koji odlučuje o utvrđenim viškovima ili manjkovima. Naložio je kontroliranje i potpisivanje knjigovodstvenih isprava, evidentiranje prihoda i rashoda na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije, donošenje odluke o visini osnovice za izračun plaće i drugih naknada zaposlenima, te evidentiranje turističke signalizacije na računima dugotrajne imovine.

Revizijom za 2012. je utvrđeno prema kojim naložima i preporukama je postupljeno i prema kojima nije postupljeno.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

- sjednice skupštine i turističkog vijeća su zasebno održavane, te je skupština donijela akte, program rada i finansijske izvještaje na zasebnim sjednicama na temelju prijedloga turističkog vijeća
- u povjerenstvo za popis imovine i obveza su imenovane osobe koje nisu ovlaštene za donošenje odluke o rezultatima popisa, sva imovina i obveze su obuhvaćene popisom, knjigovodstveno stanje imovine i obveza je usklađeno sa stanjem utvrđenim popisom, te je izvještaj o popisu imovine i obveza dostavljen zakonskom predstavniku koji je donio odluku o usvajanju rezultata popisa
- knjigovodstvene isprave su kontrolirane i potpisane
- odluke o visini osnovice za izračun plaće i drugih naknada zaposlenima su donesene
- vrijednost turističke signalizacije je iskazana na računima dugotrajne imovine.

Nalozi prema kojima nije postupljeno:

- u finansijskom planu prihodi i rashodi nisu iskazani prema računima iz računskog plana za neprofitne organizacije zbog čega nije moguće pratiti ostvarivanje prihoda i rashoda po vrstama u odnosu na plan
- podaci u finansijskim izvještajima nisu iskazani na temelju podataka iz glavne knjige
- u izvješću o radu rashodi nisu iskazani u iznosima iskazanim u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima

- Bilješke uz finansijske izvještaje ne sadrže objašnjenja za nastale zнатне promjene
- prihodi i rashodi nisu evidentirani na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije.

Turistička zajednica je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalozima Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2012.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, finansijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina i obveze, programi i projekti, te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, finansijske izvještaje, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihode, te postupke javne nabave.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Za sustav unutarnjih kontrola je odgovorna direktorica Turističke zajednice. Za vrijeme odsutnosti direktorice (porodiljni dopust do 11. lipnja 2012.), Turističku zajednicu je zastupao pomoćnik direktorice na temelju punomoći. Direktorica, odnosno pomoćnik, redovito prate obavlja li se poslovanje u skladu s propisima i postavljenim ciljevima. Prema odredbama članka 20. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma i članka 30. Statuta Turističke zajednice, nadzorni odbor je u obvezi nadzirati vođenje poslova Turističke zajednice, materijalno i finansijsko poslovanje, raspolažanje sredstvima, izvršenje i provedbu programa rada i finansijskog plana, a nadzor obaviti najmanje dva puta godišnje. Za 2012. nadzor je obavljen za razdoblja siječanj - listopad i siječanj - prosinac. U izvješćima o obavljenim nadzorima nisu utvrđene nepravilnosti. Revizijom poslovanja je utvrđeno da podaci u finansijskim izvještajima ne odgovaraju podacima iz poslovnih knjiga, amortizacija nije obračunavana prema propisanim stopama, te poslovne promjene nisu evidentirane na propisanim računima iz računskog plana. U funkcioniranju dijela sustava unutarnjih kontrola su uočeni propusti koji su rezultirali nepravilnostima u poslovanju Turističke zajednice i to u vođenju računovodstvenog poslovanja i sastavljanju finansijskih izvještaja.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimanje mjera za poboljšanje sustava unutarnjih kontrola s ciljem otklanjanja nepravilnosti u poslovanju Turističke zajednice.

1.2. *Turistička zajednica je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da je do nepravilnosti i nedostataka došlo nenamjerno i bit će pravovremeno otklonjene.*

2. Finansijski izvještaji

2.1. Turistička zajednica je sastavila propisane finansijske izvještaje: Bilancu, Izvještaj o prihodima i rashodima, te Bilješke uz finansijske izvještaje.

Podaci iskazani u finansijskim izvještajima nisu istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama. U Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2012. višak prihoda je iskazan u iznosu 436.703,00 kn, a rezultat je razlike viška prihoda iz prethodne godine u iznosu 516.521,00 kn i manjka prihoda za 2012. u iznosu 79.818,00 kn. U Izvještaju o prihodima i rashodima, višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju, početkom 2012. je iskazan u iznosu 417.109,00 kn, a koncem godine je iskazan manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu 79.818,00 kn. U poslovnim knjigama je iskazan višak prihoda u iznosu 436.703,00 kn.

U finansijskim izvještajima su iskazani rashodi za komunalne usluge u iznosu 55.043,00 kn, a odnose se na rashode za održavanje manifestacija i sjednica tijela Turističke zajednice, te ostali nespomenuti materijalni rashodi u iznosu 4.681,00 kn, a u poslovnim knjigama nije evidentirana navedena vrsta rashoda, odnosno nije vidljivo o kojim rashodima se radi. S obzirom da podaci o višku prihoda u Bilanci i Izvještaju o prihodima i rashodima, te poslovnim knjigama nisu jednaki, finansijski izvještaji ne pružaju objektivnu i realnu sliku finansijskog položaja i poslovanja Turističke zajednice. Odredbom članka 65. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08 i 7/09) je propisano da finansijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku finansijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Dostavljene Bilješke uz finansijske izvještaje ne sadrže objašnjena za nastale znatne promjene i nisu navedeni drugi ugovorni odnosi, odnosno sudski postupci koji su u tijeku. Turistička zajednica je tužitelj u jednom sudskom sporu za koji je u travnju 2012. donesena nepravomočna presuda u korist Turističke zajednice u iznosu 20.000,00 kn uvećano za zakonsku zateznu kamatu. Na navedenu presudu tuženik je uložio žalbu. Odredbama članaka 68. i 69. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija je propisano da Bilješke uz finansijske izvještaje mogu biti opisne, brojčane ili kombinirane i da se označavaju rednim brojevima s pozivom na AOP oznaku izvještaja na koju se odnose, te da daju pregled drugih ugovornih odnosa koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveze ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku).

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 2.2. *Turistička zajednica je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da je do nepravilnosti i nedostataka došlo nenamjerno i bit će pravovremeno otklonjene.*

3. Planiranje i računovodstveno poslovanje

- 3.1. Turistička zajednica vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izvještaje prema računovodstvu neprofitnih organizacija.

Prihodi u finansijskom planu su planirani prema izvorima i namjenama dok su rashodi planirani po aktivnostima. U finansijskom planu nisu navedeni računi propisani računskim planom za neprofitne organizacije. Turistička zajednica je neprofitna organizacija koja je upisana u Registar neprofitnih organizacija i na koju se primjenjuju odredbe Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Navedenom Uredbom su propisani računi računskog plana, te je neprofitna organizacija obvezna u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda, te o stanju imovine, obveza i vlastitim izvora. S obzirom da u finansijskom planu nisu navedeni prihodi i rashodi prema propisanom računskom planu, nije moguće pratiti ostvarivanje prihoda i rashoda po vrstama u odnosu na plan.

Turistička zajednica je ustrojila propisane poslovne knjige, osim knjige vrijednosnih papira. Prethodnih godina je davala bianco zadužnice Ministarstvu turizma na temelju ugovora o dodjeli bespovratnih finansijskih sredstava prema projektima iz programa poticanja turizma kao instrumente osiguranja namjenskog korištenja primljenih sredstava. Jedna zadužnica je dana u rujnu 2010. u iznosu 50.000,00 kn, a druga u studenome 2011. u iznosu 500.000,00 kn. Zadužnice su vraćene Turističkoj zajednici u studenome 2012. Odredbom članka 6. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija je propisano da neprofitne organizacije vode, među drugima, knjigu primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih finansijskih instrumenata (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospjelosti, stanjima).

Prihodi i rashodi, te imovina i obveze u pojedinim slučajevima nisu evidentirani u poslovnim knjigama prema načelu nastanka poslovnih događaja. Rashodi za nabavu aplikacije za mobilne telefone su evidentirani u iznosu 45.000,00 kn na temelju dokumentacije o plaćanju, a izvoditelj je ispostavio račun za izradu aplikacije u iznosu 75.500,00 kn. Preostali dio računa u iznosu 30.500,00 kn nije evidentiran u poslovnim knjigama, te su rashodi i obveze manje iskazani za 30.500,00 kn. S obzirom da je aplikacija za mobilne telefone nematerijalna proizvedena imovina, trebalo ju je evidentirati na računima imovine. Za plaćanje nabave aplikacije za mobilne telefone su korištena sredstva donacija Hrvatske turističke zajednice u iznosu 45.000,00 kn i Ministarstva turizma u iznosu 30.000,00 kn. Navedene donacije je trebalo iskazati na odgođenom priznavanju prihoda jer su korištene za nabavu dugotrajne imovine. Odredbom članka 16. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija je propisano da je imovina resurs koji neprofitna organizacija kontrolira kao rezultat prošlih događaja i od kojih se očekuju buduće koristi u obavljanju djelatnosti, te da se imovina i obveze iskazuju po računovodstvenom načelu nastanka događaja. Odredbom članka 20. navedene Uredbe je propisano da se prihodi i rashodi priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja koje, između drugog, znači da se donacije povezane s izvršenjem ugovorenih programa (projekata i aktivnosti) priznaju u bilanci kao odgođeni prihod uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja razmjerno troškovima provedbe ugovorenih programa (projekata i aktivnosti), te donacije povezane s nefinansijskom imovinom koja se amortizira se priznaju u bilanci kao odgođeni prihod uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja na sustavnoj osnovi razmjerno troškovima uporabe nefinansijske imovine u razdoblju korištenja. Nadalje, istim člankom Uredbe, je propisano da se troškovi nabave dugotrajne imovine kapitaliziraju, a u rashode priznaju tijekom korisnog vijeka uporabe.

Pojedini rashodi nisu evidentirani na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije. Na računima za usluge su evidentirani rashodi za ugošćavanje, troškove službenih putovanja i nabavu imovine, te prijenosi sredstava krajnjim korisnicima. Na računima naknada osobama izvan radnog odnosa su evidentirani rashodi za materijal za promidžbu i sitan inventar u iznosu 4.093,00 kn. Na računima za usluge promidžbe i informiranja su evidentirane donacije turističkim zajednicama gradova i udružama u iznosu 28.179,00 kn, te rashodi za troškove noćenja, autorske honorare i kotizacije za seminare u iznosu 12.762,00 kn. Na računima rashoda za računalne usluge su evidentirani rashodi za izradu i zamjenu turističke signalizacije u iznosu 26.737,00 kn, a navedene rashode je trebalo evidentirati na računima tekućeg i investicijskog održavanja.

Rashodi amortizacije su ostvareni u iznosu 40.603,00 kn. Pri obračunu amortizacije nisu korištene stope propisane Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija. Za obračun amortizacije za uredski namještaj propisana stopa je 12,5 %, a Turistička zajednica je primijenila stopu 25,0 %, te je za pokretne komunikacijske uređaje propisana stopa 50,0 %, a primijenjena je stopa 20,0 %. S obzirom da nisu primjenjene propisane stope, vrijednost imovine nije točno iskazana u finansijskim izvještajima.

Državni ured za reviziju predlaže u finansijskom planu iskazivanje prihoda i rashoda prema računima iz računskog plana za neprofitne organizacije kako bi se moglo pratiti ostvarivanje prihoda i rashoda po vrstama. Nalaže ustrojavanje knjige danih vrijednosnih papira, evidentiranje prihoda i rashoda, te imovine i obveza prema načelu nastanka poslovnog događaja, iskazivanje rashoda na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije, te obračunavati amortizaciju primjenom stopa propisanih odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 3.2. Turistička zajednica je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da je do nepravilnosti i nedostataka došlo nemjerno i bit će pravovremeno otklonjene.*

4. Prihodi

- 4.1. Prihodi su ostvareni u iznosu 939.087,00 kn, što je za 250.278,00 kn ili 21,1 % manje od ostvarenih prethodne godine. Vrijednosno značajniji su prihodi od donacija iz proračuna u iznosu 550.000,00 kn ili 58,6 %, te prihodi od donacija Hrvatske turističke zajednice u iznosu 253.222,00 kn ili 27,0 % ukupno ostvarenih prihoda.

Prihodi od turističke članarine su ostvareni u iznosu 107.162,00 kn na temelju odredbi Zakona o članarinama u turističkim zajednicama. Turističku članarinu plaćaju pravne i fizičke osobe koje trajno ili sezonski ostvaruju prihode pružanjem ugostiteljskih usluga, usluga u turizmu ili s turizmom neposredno povezanih djelatnosti po stopama utvrđenim spomenutim Zakonom. Prema odredbama članka 14. Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, poslove evidencije, obračuna i naplate članarina od pravnih i fizičkih osoba obavlja Porezna uprava, koja je obvezna jedanput mjesечно dostavljati podatke turističkim zajednicama. Turistička zajednica je u pomoćnoj evidenciji iskazala potraživanja za turističku članarinu od svih obveznika na području Županije u iznosu 314.781,00 kn (od toga Turističkoj zajednici pripada 10,0 %, odnosno 15,0 %), a na temelju podataka dobivenih od Porezne uprave početkom 2012. Osim toga, Turistička zajednica ima pomoćnu evidenciju potraživanja i naplate boravišne pristojbe po turističkim zajednicama gradova i općina i drugih obveznika na području gdje nisu osnovane turističke zajednice. Prema pomoćnoj evidenciji, potraživanja za boravišnu pristojbu su iskazana u iznosu 24.608,00 kn (od toga Turističkoj zajednici pripada 10,0 %). Turistička zajednica nije utvrdila iznos potraživanja koji joj pripada i nije u glavnoj knjizi iskazala potraživanja za turističke članarine i boravišne pristojbe. Odredbom članka 37. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija je propisano da potraživanja za prihode poslovanja sadrže potraživanja od kupaca, za članarine i članske doprinose, prihode po posebnim propisima, prihode od imovine, te druga nespomenuta potraživanja.

Državni ured za reviziju nalaže utvrđivanje i iskazivanje potraživanja od turističke članarine i boravišne pristojbe na računima glavne knjige. Predlaže u suradnji s Poreznom upravom pratiti i analizirati naplatu kako bi se izbjegla zastara i otpis.

4.2. Turistička zajednica je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju.

5. Postupci javne nabave

- 5.1. U skladu s odredbom članka 2. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma turističke zajednice se osnivaju radi promicanja i unaprjeđenja turizma Republike Hrvatske i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom na način da upravljaju destinacijom na razini za koju su osnovane. Djelovanje Turističke zajednice se temelji na načelu opće korisnosti, bez ostvarivanja neposredne dobiti. Turistička zajednica je, u skladu s člankom 5. stavak 3. obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13 i 143/13) ako je ispunjen jedan od tri uvjeta: da se financira iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili sredstava drugih pravnih osoba u iznosu većem od 50,0 %, nadzor nad poslovanjem obavljaju državna tijela ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili druge takve pravne osobe, ili da više od polovice članova nadzornog odbora, uprave ili odgovarajućeg tijela za upravljanje, te vođenje poslova imenuju državna tijela i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili druge takve pravne osobe. Turistička zajednica je u 2011. ostvarila prihode od donacija u iznosu u iznosu 1.011.213,00 kn ili 85,0 %, te u 2012. u iznosu 803.222,00 kn ili 85,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Prihodi od donacija se odnose na prihode iz proračuna Županije, Hrvatske turističke zajednice i Ministarstva turizma. S obzirom da su prihodi od donacija veći od 50,0 % ostvarenih prihoda, Turistička zajednica je obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi.

Turistička zajednica nije donijela plan nabave za 2012. Odredbom članka 20. Zakona o javnoj nabavi je propisano da naručitelj donosi plan nabave za proračunsku ili poslovnu godinu koji sadrži najmanje podatke o predmetu nabave, evidencijski broj nabave, procijenjenu vrijednost nabave ako je poznata, vrstu postupka nabave, sklapa li se ugovor o javnoj nabavi ili okvirni sporazum, planirani početak postupka, te planirano trajanje ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma. Za predmete nabave čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn, a manja od 200.000,00 kn za robe i usluge, te 500.000,00 kn za radove, u plan nabave unosi podatke o predmetu nabave i procijenjenoj vrijednosti nabave. Javni naručitelj je obavezan plan nabave objaviti na mrežnim stranicama u roku 60 dana od donošenja finansijskog plana.

Turistička zajednica nije nabavljala robe, radove i usluge pojedinačne vrijednosti veće od 70.000,00 kn, te nije provodila postupke nabave. U 2012. su nabavljene robe, radovi i usluge (pojedinačne vrijednosti manje od 70.000,00 kn) u ukupnom iznosu 474.777,00 kn. Turistička zajednica nije sastavila godišnje izvješće o javnoj nabavi. Odredbama članka 181. Zakona o javnoj nabavi je propisano da su naručitelji obvezni, do 31. ožujka svake godine, izraditi izvješća o javnoj nabavi za prethodnu godinu, a uputu o sadržaju i načinu dostavljanja izvješća o javnoj nabavi objavljuje središnje tijelo državne uprave nadležno za sustav javne nabave.

Uputom za obveznike primjene Zakona o javnoj nabavi o sadržaju i načinu dostavljanja izvješća o javnoj nabavi za 2012. je određeno da se izvješće o javnoj nabavi za 2012. izrađuje putem Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske generiranjem svih podataka objavljenih tijekom 2012. Naručitelji, koji su u 2012. imali nabave čija je procijenjena vrijednost manja od 70.000,00 kn, obvezni su unijeti podatak o ukupnom iznosu nabavljenih radova, roba ili usluga u 2012. u Elektronički oglasnik javne nabave.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje plana nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Nalaže se sastaviti izvješće o javnoj nabavi, te podatke iz izvješća unijeti u Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

5.2. Turistička zajednica je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju.

III. OCJENA EFIKASNOSTI TURISTIČKE ZAJEDNICE U PROVOĐENJU ZADAĆA UTVRĐENIH PROPISIMA I PROGRAMOM RADA

Zadaće i ciljevi Turističke zajednice su utvrđeni Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, Statutom i godišnjim programima rada Turističke zajednice. Kao podlogu za izradu godišnjih programa rada, Turistička zajednica koristi strateški plan za razdoblje od 2009. do 2019. i Razvojnu strategiju Županije za razdoblje od 2007. do 2014.

Turistička zajednica je u 2010., 2011. i 2012. poduzimala aktivnosti vezane uz unaprjeđivanje postojećih turističkih proizvoda na području Županije, razvijanje novih turističkih proizvoda na području Županije, promociju turističkih proizvoda u zemlji i inozemstvu, razvijanje svijesti o važnosti, te gospodarskim i drugim učincima turizma, razvijanje ljudskih resursa u turizmu, sudjelovanje u izradi strategije razvoja turizma na nivou Županije, te obavljanje informativnih poslova vezanih uz turističku ponudu.

Na temelju provjere dokumentacije vezane uz provođenje navedenih aktivnosti, Državni ured za reviziju ocjenjuje da je Turistička zajednica bila efikasna u provođenju planiranih zadaća i aktivnosti, jer je obavila većinu planiranih aktivnosti, odnosno zadaća iz njene nadležnosti. U provođenju aktivnosti za unaprjeđenje turističkog proizvoda Turistička zajednica je sudjelovala u nizu manifestacija i priredbi (Rokovo, Orahovačko proljeće, otvaranje turističke sezone na turističkom kompleksu Jezero - Ružica grad, Pitomačka biciklijada, U posjetu starim vremenima, Međunarodna smotra folklora u Slatini, Martinje, sajmovi Viroexpo i Agroexpo), provodila je akciju Volim Hrvatsku, pribavila je projektnu dokumentaciju za obnovu i rekonstrukciju kuće Schubert, te je postavljala turističku signalizaciju. U provođenju aktivnosti razvijanja novih turističkih proizvoda dodijeljena su sredstva za potporu izgradnje novih smještajnih kapaciteta na seoskim gospodarstvima, izdani su novi turistički prospekti i razvijeni su selektivni oblici turizma (vjerski, lovni, ribolovni, rekreacijski). Kontinuirano je provodila akcije za očuvanje kulturne i krajobrazne baštine. Nadalje, provodila je edukacije za turističke vodiče i voditelje putničkih agencija, sudjelovala je u osnivanju Visoke škole za menadžment u turizmu i dviju turističkih zajednica općina, te je provodila razne aktivnosti promidžbe i informiranja, oglašavanja u medijima i tiskanja promidžbenih materijala.

Vezano uz ocjenu efikasnosti suradnje s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Državni ured za reviziju ocjenjuje da je Turistička zajednica bila efikasna u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. Turistička zajednica je, zajedno s gradovima, općinama i Županijom, pomagala i sudjelovala u provođenju raznih priredbi i manifestacija, promovirala je turističku ponudu s prostora cijele Županije u raznim promotivnim materijalima, radio postajama, te mrežnim stranicama. Kontinuirano se bavi očuvanjem turističkog prostora i provodi ekološko - edukativne aktivnosti putem dječjih vrtića i osnovnih škola na području cijele Županije. Aktivnosti Turističke zajednice utječu na gospodarsku situaciju u pojedinim jedinicama lokalne samouprave.

Vezano uz ocjenu učinkovitost trošenja sredstava prikupljenih od boravišnih pristojbi, turističkih članarina, iz proračuna, te drugih izvora, Državni ured za reviziju ocjenjuje da su sredstva korištena u skladu s godišnjim programom rada Turističke zajednice i za ostvarenje postavljenih ciljeva.

IV. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je finansijska revizija Turističke zajednice za 2012. Revizijom su obuhvaćeni finansijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - Revizijom obavljenom za 2009., utvrđene nepravilnosti, koje se odnose na finansijske izvještaje, te planiranje i računovodstveno poslovanje, ponovljene su i u 2012.
  - Podaci iskazani u finansijskim izvještajima nisu istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama, odnosno višak prihoda u poslovnim knjigama i Bilanci je iskazan u iznosu 436.703,00 kn, a u Izvještaju o prihodima i rashodima je iskazan manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu 79.818,00 kn. (točka 2. Nalaza)
  - Turistička zajednica vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izvještaje prema računovodstvu neprofitnih organizacija. Prethodnih godina je davala bianco zadužnice kao instrumente osiguranja namjenskog korištenja primljenih sredstava od Ministarstva turizma, a nije ustrojila evidenciju danih vrijednosnih papira. Prihodi i rashodi, te imovina i obveze u pojedinim slučajevima nisu evidentirani u poslovnim knjigama prema načelu nastanka poslovnog događaja. Rashodi za nabavu aplikacije za mobilne telefone su evidentirani na temelju dokumentacije o plaćanju, a ne na temelju računa izvoditelja, te su manji za 30.500,00 kn. Za isti iznos su manje iskazani rashodi i obveze. Aplikacija za mobilne telefone je nematerijalna proizvedena imovina i trebalo ju je evidentirati na računima imovine. Pojedini rashodi nisu evidentirani na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije, odnosno na računima rashoda za usluge su evidentirani rashodi za nabavu imovine, ugošćavanje, troškove službenih putovanja, te donacije. Pri obračunu amortizacije uredskog namještaja i pokretne komunikacijske opreme nisu korištene stope propisane Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija. (točka 3. Nalaza)
  - U pomoćnim evidencijama Turistička zajednica je iskazala ukupna potraživanja za turističku članarinu od svih obveznika na temelju podataka dobivenih od Porezne uprave početkom 2012., te potraživanja za boravišnu pristojbu na području cijele Županije. Turistička zajednica nije iskazala pripadajući dio potraživanja za turističku članarinu i boravišnu pristojbu koji se na nju odnosi i nije ga evidentirala na računima glavne knjige. (točka 4. Nalaza)
  - Turistička zajednica je ostvarila prihode od donacija iz proračuna koji čine više od 50,0 % ukupno ostvarenih prihoda, te je obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi.

Turistička zajednica nije donijela plan nabave za 2012., nije sastavila izvješće o javnoj nabavi, niti je podatke iz izvješća unijela u Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske. (točka 5. Nalaza)

4. Turistička zajednica je pravna osoba osnovana radi promicanja i unaprjeđenja turizma i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezani s turizmom. Osnovana je u ožujku 1995. Članice Turističke zajednice su turističke zajednice gradova Virovitice, Slatine i Orahovice, te općina Pitomača i Čačinci. Statut Turističke zajednice je donesen u prosincu 2010. i usklađen je s odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma. Djelatnost Turističke zajednice je utvrđena Statutom, a odnosi se na promociju turističke destinacije na razini Županije samostalno i putem udruženog oglašavanja, upravljanje javnom turističkom infrastrukturom, sudjelovanje u definiranju ciljeva i politike razvoja turizma na nivou Županije u svezi s politikom planiranja razvoja turizma na nacionalnom nivou, obogaćivanje ukupne turističke ponude i kreiranje novih proizvoda turističke regije, te obavljanje informativnih poslova vezanih uz turističku ponudu. Tijela Turističke zajednice su skupština, turističko vijeće, nadzorni odbor i predsjednik. Predsjednik Turističke zajednice je župan Tomislav Tolušić. Radi obavljanja stručnih i administrativnih poslova, osnovan je turistički ured. Zajednicu predstavlja predsjednik Turističke zajednice, a zastupa direktorica turističkog ureda. U vrijeme obavljanja revizije direktorica je Martina Jakelić. U odsutnosti direktorice, Turističku zajednicu zastupa pomoćnik direktorice Josip Mikolčić. Zajednica ima dva zaposlenika (direktorica i pomoćnik direktorice). Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 939.087,00 kn, rashodi u iznosu 1.018.905,00 kn, te manjak prihoda u iznosu 79.818,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 516.521,00 kn (od toga 417.109,00 kn u 2011.), te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 436.703,00 kn. Vrijednosno značajniji su prihodi od donacija iz proračuna u iznosu 550.000,00 kn ili 58,6 %, te prihodi od donacija Hrvatske turističke zajednice u iznosu 253.222,00 kn ili 27,0 % ukupno ostvarenih prihoda. Vrijednosno značajniji su rashodi za druge usluge u iznosu 357.846,00 kn ili 35,1 %, rashodi za zaposlene u iznosu 294.624,00 kn ili 28,9 %, te rashodi za usluge promidžbe i informiranja u iznosu 263.306,00 kn ili 25,9 % ukupno ostvarenih rashoda. Ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora na dan 31. prosinca 2012. iznosi 469.024,00 kn i manja je za 63.111,00 kn ili 11,9 % u odnosu na početno stanje. Turistička zajednica nije iskazala potraživanja. Koncem 2012. obveze iznose 32.320,00 kn i odnose se na obveze za zaposlene. Turistička zajednica je obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi budući da ostvaruje prihode od donacija iz proračuna u iznosu većem od 50,0 % ukupno ostvarenih prihoda. Nabave roba, radova i usluga (pojedinačne vrijednosti manje od 70.000,00 kn) su obavljene u ukupnom iznosu 474.777,00 kn. Turistička zajednica je bila efikasna u provođenju zadaća i ostvarenju ciljeva koji se odnose na unaprjeđenje postojećih i razvijanje novih turističkih proizvoda na području Županije, promociju turističkih proizvoda u zemlji i inozemstvu, razvijanje svijesti o važnosti, te gospodarskim i drugim učincima turizma, razvijanje ljudskih resursa u turizmu, sudjelovanje u izradi strategije razvoja turizma na nivou Županije, te obavljanje informativnih poslova vezanih uz turističku ponudu. Ponovljene nepravilnosti, koje se odnose na finansijske izvještaje, planiranje i računovodstveno poslovanje, te nepravilnosti utvrđene revizijom za 2012., koje se odnose na prihode i postupke javne nabave, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.